

Ján Podmanický
Poslanec NR SR

Pozmeňujúci návrh

(k tlači 270)

Vládny návrh ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, parlamentná tlač 270,

čl. I bod 3 znie:

„3. V čl. 125 ods. 4 sa na konci pripája táto veta: „Ústavný súd nerozhoduje ani o súlade ústavného zákona s ústavou; to neplatí ak ide o zmenu podstatných náležitostí demokratického právneho štátu.“.

Odôvodnenie:

Na úvod pripomínam, že Benátska komisia neodporúča vykonávať počas núdzových situácií ústavné zmeny. V predložennom návrhu sa prezentuje zámer vylúčiť právomoc Ústavného súdu SR pri preskúmaní súladu ústavných zákonov s Ústavou SR.

Pokiaľ ide o môj pozmeňujúci návrh upozorňujem na to, že v právnom štáte musí existovať mechanizmus, ktorý bude prípadné excesy ústavodarcu eliminovať či aspoň tmiť, a práve to je úlohou ústavného súdnictva. V tomto ohľade je významný aj fakt, že s uvedeným návrhom vyjadril nesúhlas priamo na schôdzi ústavnoprávneho výboru predseda Ústavného súdu SR Ivan Fiačan a upozorňoval, že zásah prebieha bez širšej odbornej diskusie. Argumentoval aj tvrdením, že by po schválení tohto ustanovenia neexistovali prekážky v tom, aby poslanci napríklad schválili trest smrti alebo aby si predĺžili mandát zo štyroch rokov trebárs na pätnásť rokov. V tejto súvislosti pripomínam ministerkou spravodlivosti avizovanú zmenu ústavného zákona o bezpečnosti štátu, a vyjadrujem vážne obavy, či tento ústavný zákon významne zasahujúci do základných práv a slobôd nebude v budúcnosti zmenený tak, že budú úplne popreté niektoré práva zaručené Ústavou SR. Ústavný súd SR však už nebude môcť vôbec zasiahnuť.

Východisko z uvedenej situácie predstavuje mnou navrhovaná zmena, ktorou som sa inšpiroval v článku 9 Ústavy Českej republiky, podľa ktorého ústava môže byť dopĺňaná či menená iba ústavnými zákonmi. Zároveň však Ústava Českej republiky obmedzuje ústavodarcu tým, že podľa odseku 2 je neprípustná zmena podstatných náležitostí demokratického právneho štátu. Obmedzenia pre ústavodarcu pri zmene ústavy predstavuje aj článok 79 ods. 3 nemeckej ústavy.

Pokiaľ ide o mnou predložený návrh upozorňujem aj na to, že sa ním snažím predísť takej situácii, aká nastala v prípade *Minerva Mills Ltd. a Ors. v. Union of India and Ors.* (AIR 1980 SC 1789), v ktorom indický Najvyšší súd jednomyseľne rozhodol, že právomoc parlamentu zmeniť ústavu je ústavou obmedzená. Parlament preto nemôže vykonávať túto obmedzenú právomoc, aby si udelil neobmedzenú moc. Väčšina súdu tiež uviedla, že právomoc parlamentu meniť nie je silou ničieť. Parlament preto nemôže poprieť základné práva jednotlivcov vrátane práva na slobodu a rovnosť. Rozhodnutie zrušilo oddiely 4 a 55 zákona o ústave (štyridsiaty druhý dodatok) z roku 1976, ktorý bol prijatý počas stavu núdze Indirou Gándhiovou.

Obávam sa, že vzhľadom na postoj predsedu Ústavného súdu SR, ako aj medializované nesúhlasné vyhlásenia viacerých ústavných právnikov apelujúcich na ochranu tzv. materiálneho jadra Ústavy SR, by mohol Ústavný súd SR v zareagovať podobne ako indický Najvyšší súd.

1. JÁN DOMANICOVÝ
2. TOMÁŠ TARABA
3. Filip Kuffa
4. Štefan Kyfka
5. PETER PELECEINI
6. RÖBERT PUCI
7. MATÚŠ JUTAS EŠTOK
8. DENISA JAKOVČ
9. LÚBICA LAŠJÁKOVÁ
10. JÁN KLONČ
11. JÁN FERENCÁK
12. BORIS ŠUSKO
13. MARIÁN SALON
14. Anton Štrediak
15. JÁN BICHTER
16. Viliam ZAHORČÁK
17. Dušan Galis
18. MARIÁN KÉKY

Handwritten signatures of the 18 members of the Constitutional Court of the Slovak Republic, corresponding to the list on the left. The signatures are written in blue ink and are highly stylized and overlapping.